

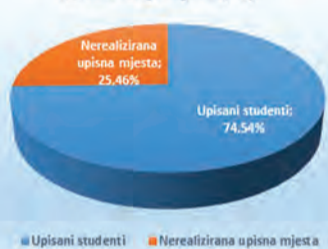
TEMA BROJA

UPISI STUDENATA U 1. GODINU PRIJEDIPLOMSKIH I INTEGRIRANIH STUDIJA U 2022./2023.

str. 8-9

Realizacija upisa u 1. godinu sveučilišnih i stručnih prijediplomskih i sveučilišnih integriranih studija u akademskoj godini 2022./2023.

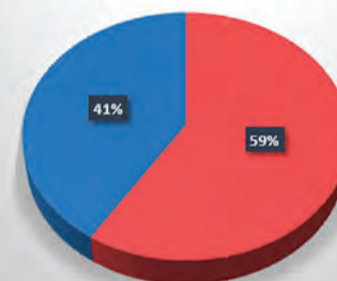
Realizacija upisa (%)

Upisani studenti prema vrsti srednje škole koju su završili

Struktura upisanih studenata s obzirom na spol

Broj studenata upisanih u 1. godinu sveučilišnih i stručnih prijediplomskih studija te sveučilišnih integriranih studija u akademskoj godini 2022./2023. prema područjima znanosti i vrsti studija.

Znanstveno/umjetničko područje	Prijediplomski sveučilišni	Sveučilišni integrirani	Prije-diplomski stručni	Spol		Ukupno
				ž	m	
Interdisciplinarno područje znanosti	230	68	0	274	24	298
Područje biomedicine i zdravstva	232	124	0	231	95	336
Područje biotehničkih znanosti	218	0	60	150	128	278
Područje društvenih znanosti	592	110	119	486	276	761
Područje humanističkih znanosti	102	11	0	73	40	113
Područje društvenih i humanističkih znanosti	76	0	0	55	21	76
Područje prirodnih znanosti	198	0	0	121	77	198
Područje tehničkih znanosti	440	0	208	193	455	648
Umjetničko i znanstveno područje	30	0	0	36	14	50
UKUPNO	2058	313	387	1629	1130	2758

Broj studenata upisanih u 1. godinu prijediplomskih sveučilišnih i stručnih studija te sveučilišnih integriranih studija u akademskoj godini 2022./2023.

SVEUČILIŠNI I STRUČNI PRIJEDIPLOMSKI STUDIJI TE SVEUČILIŠNI INTEGRIRANI STUDIJI	
Sveučilišni prijediplomski studiji	2058
Sveučilišni prijediplomski i diplomski integrirani studiji	313
Ukupno sveučilišni studiji	2371
Ukupno prijediplomski stručni studiji	387
Redoviti studenti	2287
Izvanredni studenti	471
Strani studenti	4
Studenti upisani po posebnim kategorijama	26
Zanimanje za studijske programe (kvota / broj prijava - upisano)	3799 / 13493 / 2758
Struktura upisanih studenata prema uspjehu u srednjoj školi (prosječna ocjena)	4,06
Struktura studenata prema postotku riješenosti obaveznog dijela državne mature	53,20 %
Struktura upisanih studenata s obzirom na spol (ž / m)	1628 / 1130
Ukupno planirano upisnih mjesta	3700
UKUPNO UPISANO STUDENATA	2758
Realizacija upisa (%)	74,54%

BUDI UZOR® / INOVA 2022.

18

Razgovor Josipa Henizelman studentica slikarstva na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku

str. 7

MJESTA KOJA NE POSTOJE

ZNANSTVENA DOGAĐANJA NA KATOLIČKOM BOGOSLOVNOM FAKULTETU U ĐAKOVU

XX. STROSSMAYEROVI DANI

str. 12

1. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održana 27. listopada 2022. godine na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi

Rektor Sveučilišta prof. dr. sc. Vlado Guberac u uvodnom dijelu sjednice pozdravio je sve nazočne, a posebno domaćina i novog člana Senata prof. dr. sc. Borislava Miličevića, privremenog dekana Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi, te Antoniju Jozić, univ. bacc. oec., županicu Požeško-slavonske županije, i dr. sc. Željka Glavića, gradonačelnika Grada Požege. Rektor je istaknuo zadovoljstvo što se 1. sjednica Senata u akademskoj 2022./2023. godini održava u Požegi čime Sveučilište u Osijeku potvrđuje važnost Grada Požege, Požeško-slavonske županije te Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi s novim studijskim programom koji je za sada na našem Sveučilištu bio deficitaran. Rektor je tom prilikom zahvalio dekanu i djelatnicima Veleučilišta u Požegi na pokrenutoj inicijativi te na potpori koju su u procesu osnivanja Fakulteta za turizam i ruralni razvoj dali županica Požeško-slavonske županije i gradonačelnik Grada Požege.

Osnivanjem novog Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi, Sveučilište u svojem sastavu ima još jednu znanstveno-nastavnu sastavnicu te oko 600-tinjak studenata više, s atraktivnim studijskim programima deficitarnim na tržištu rada. Članovi Senata predstavili su se nazočnima te je Rektor pozvao gospođu Antoniju Jozić, županicu Požeško-slavonske županije, i gospodina dr. sc. Željka Glavića, gradonačelnika Grada Požege, da se obrate Senatu. Županica Antonija Jozić, univ. bacc. oec., pozdravila je članice i članove Senata te izrazila dobrodošlicu u Požegu, fakultetski grad, bogat kulturnom i povijesnom baštinom, koji napreduje i u gospodarskom razvoju što jamči ostatak ljudi na tom području. Slijedom toga, Županica je istaknula važnost obrazovanja te činjenicu da je Požega od 1998. godine veleučilišni Grad, a osnivanjem Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi ostvareni su važni temelji za razvoj visokog obrazovanja. Tom je prilikom zahvalila Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te djelatnicima Veleučilišta u Požegi na realizaciji istoga što predstavlja važan iskorak za Grad Požegu, Požeško-slavonsku županiju čime je od 1. listopada 2022. godine Požeško-slavonska županija postala bogatija za novu ustanovu. Na kraju je izrazila ponos što je Požega sveučilišni grad i što je Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi znanstveno-nastavna sastavnica Sveučili-

šta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te zahvalila svima, posebice privremenom dekanu prof. dr. sc. Borislavu Miličeviću i njegovim suradnicima na realizaciji preustroja Veleučilišta u Požegi u Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Gradonačelnik dr. sc. Željko Glavić izrazio je zadovoljstvo što se sjednica Senata održava na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi te istaknuo da je u pitanju veliki događaj za Požegu te po-

zdravio sve nazočne i svima zaželio dobrodošlicu. Uvodno je Gradonačelnik upoznao Senat s povijesnim dijelom Grada Požege, ističući kraj 17. stoljeća kao najljepše godine za Požegu, a to je vrijeme kad su u Požegu došli isusovci te su 1699. godine osnovali Gimnaziju koja je bila peta gimnazija u Hrvatskoj, a prva na području Slavonije. U okviru Gimnazije razvijao se prosvjetno-kulturni rad i Požega je bila centar za taj dio Hrvatske u odgojno-obrazovnom smislu. Već 1761. godine u prostorima Gi-

mnazije osnovan je prvi fakultet, Fakultet za filozofiju, a dvije godine nakon toga i Teološki fakultet čime je Požega postala sveučilišni grad. Prije toga isusovci su jedino u Zagrebu osnovali Sveučilište s nekoliko fakulteta te se iz navedenog može zaključiti da su to bili važni dani za povijest Požege. Sveučilište i dva fakulteta trajali su šesnaest školskih godina pa je posebno istaknuo da je osnivanje Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi ponavljajuće povijesti u dijelu kada je Požega možda imala i najvaž-

niji razvoj te najvažniju ulogu u ovom dijelu Hrvatske. Zahvalio je ponajprije rektoru prof. dr. sc. Vladi Guberacu te svim članovima Senata što su podržali inicijativu i što su u okviru Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku kao sastavnicu primili Veleučilište u Požegi, odnosno Fakultet turizma i ruralnog razvoja. Zahvalio je i članovima Upravnog vijeća na čelu s prof. dr. sc. Dragom Šubarićem koji su također podržali Inicijativu i uz pomoć Ministarstva znanosti i obrazovanja i Vlade Republike Hrvatske omogućili da Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi postane stvarnost. Na kraju je naveo rečenicu upravo iz vremena kada je osnovan prvi fakultet u Požegi: Pedagogija je istovremeno i znanost i umjetnost jer osim jakog intelekta i ogromnog znanja o predmetima u kojima odgaja studente, treba i veliko srce puno ljubavi i nadasve mnogo duha u svojem radu. U duhu navedenog zaželio je prof. dr. sc. Borislavu Miličeviću, privremenom dekanu, i profesorima Fakulteta turizma i ruralnog razvoja uspješan rad sa studentima i daljnje razvijanje Fakulteta u okviru Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Prof. dr. sc. Borislav Miličević, privremeni dekan Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požegi, zahvalio je Županici i Gradonačelniku, Upravi Veleučilišta u Požegi, Upravi Sveučilišta te posebno glavnoj tajnici Sveučilišta Zdenki Barišić, mag. iur., i svim dekanima koji su su-

djelovali u izradi Elaborata o preustroju Veleučilišta u Fakultet. Izrazio je nadu da će u daljnjem razvoju Fakulteta turizma i ruralnog razvoja Sveučilište i njegovi fakulteti, Akademija i odjeli pružiti pomoć kako bi bio ravnopravna i dostojna znanstveno-nastavna sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Izvešće o izdavačkoj djelatnosti za akademsku 2021./2022. godinu

Na prijedlog Odbora za izdavačku djelatnost Senat je donio Odluku o prihvatanju Izvešća o izdavačkoj djelatnosti u akademskoj godini 2021./2022.

Davanje suglasnosti na sveučilišna izdanja

Na prijedlog Odbora za izdavačku djelatnost Senat je donio Odluku o davanju suglasnosti za tiskanje i izdavanje sveučilišnih udžbenika kako slijedi:

- "30 + 30 Diskretna matematika", sveučilišni udžbenik autora doc. dr. sc. Tomislava Rudeca i Anje Šteko, mag. educ. math. et. inf. - Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek

- "Zaštita privatnosti na internetu sa specifičnostima u zdravstvenim sustavima", sveučilišni udžbenik autora doc. dr. sc. Krešimira Šolića - Medicinski fakultet Osijek

Izvešće o upisima studenata na I. godinu preddiplomskih i integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2022./2023. godini

Na temelju dostavljenih izvješća sastavnica o upisima studenata u I. godinu studija na sveučilišne i stručne prijediplomske studije te sveučilišne integrirane prijediplomske i diplomske studije na znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta u akademskoj godini 2022./2023. (u daljnjem tekstu: Izvešće), ukupan broj upisanih mjesta na 80 studijskih programa Sveučilišta iznosio je 3660, a povećanjem i prenamjenom kvota povećan je na 3700 mjesta na koja je upisano 2758 studenata, stoga realizacija upisa iznosi 74,54 %.

Potvrda izbora sveučilišnih nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

prof. art. Davor Bobić

● **prof. art. Davor Bobić** izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora - trajno zvanje iz Umjetničkog područja, umjetničkog polja glazbena umjetnost na Akademiji za umjetnost i kulturu

prof. art. Sanda Majurec

● **prof. art. Sanda Majurec** izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora - trajno zvanje iz Umjetničkog područja, umjetničkog polja glazbena umjetnost na Akademiji za umjetnost i kulturu

prof. art. Davor Šarić

● **prof. art. Davor Šarić** izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora - prvi izbor iz Umjetničkog područja, umjetničkog polja filmska umjetnost (filmske, elektroničke i medijske umjetnosti pokretnih slika) na Akademiji za umjetnost i kulturu

prof. dr. sc. Irena Galić

● **prof. dr. sc. Irena Galić** izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora - prvi izbor iz znanstvenog područja Tehničkih znanosti, znanstvenog polja računarstvo na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija

prof. dr. sc. Oleg Antičić

● **prof. dr. sc. Oleg Antičić** izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora - trajno zvanje iz znanstvenog područja Prirodnih znanosti, znanstvenog polja biologija na Odjelu za biologiju

IZABRANA NOVA UPRAVA FAKULTETA ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Lidija BAKOTA

Na sjednici Fakultetskog vijeća u ožujku 2022. godine održana je izborna sjednica na kojoj je za dekanicu Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti za četverogodišnje razdoblje od 2022. do 2026. godine izabrana prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar. Početkom akademske 2022./2023. godine za prodekanice Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti izabrani su: izv. prof. dr. sc. Lidija Bakota (prodekanica za nastavu), doc. dr. sc. Maja Brust Nemet (prodekanica za znanost), doc. dr. sc. Ksenija Romstein (prodekanica za razvojno-stručni rad) te izv. prof. dr. sc. Vjekoslav Galzina (prodekan za poslovne odnose i međunarodnu suradnju). U Programu rada dekanice prof. dr. sc. Emine Berbić Kolar za mandatno razdoblje od 2022. do 2026. godine navodi se da će svoj rad temeljiti na uspješnom radu prethodnih uprava i dekana koji su svojim radom doprinijeli da Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti postane jedan od najbrže rastućih fakulteta unutar Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Svojom vizijom, radom i planiranim aktivnostima prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar ojačat će položaj Fakulteta na domaćoj i međunarodnoj sceni. Fakultet je pokrenuo nove studijske programe - Edukacijsku rehabilitaciju i Logopediju te zajednički specijalistički studijski program Održivi razvoj i kružno biogospodarstvo (program nastao u suradnji s Prehrambeno-tehnološkim fakultetom). Namjera je novoizabrane dekanice u četverogodišnjem mandatu nastaviti realizirati i programe dvaju doktorskih studija: po-

slijediplomskog sveučilišnog (dokorskog) studija Obrazovne znanosti i perspektive obrazovanja, poslijediplomskog specijalističkog studija Vodenje i upravljanje odgojno-obrazovnim ustanovama te pokrenuti nove poslijediplomske sveučilišne (doktorske) studije iz društvenog i/ili humanističkog područja s obzirom na već dostupan znanstveno-nastavni kadar Fakulteta u navedenim područjima.

U četverogodišnjem mandatu planira se osnivanje Centra za metodike i stručnu praksu u cilju ostvarivanja snažnije i učinkovitije suradnje Fakulteta s osnovnim školama i dječjim vrtićima u kontekstu jačanja stručno-pedagoških kompetencija studenata - budućih učitelja, odgojitelja i edukacijskih rehabilitatora. Planira se revidirati i inovirati postojeći studijski program integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog učiteljskog studija, povećati izbornost kolegija koji bi pratili potrebe studenata - budućih učitelja, odnosno cjelokupni studijski program uskladiti sa suvremenim trendovima, ishodi-

ma, vizijom i kompetencijama suvremenog učitelja. U okviru cjeloživotnog obrazovanja namjera je pokrenuti nove programe poput Terapijske intervencije potpomognute životinjama, Prijemljena analiza ponašanja - ABA terapija, Rehabilitacija igrom, Hrvatski znakovni jezik za učitelje, odgojitelje i edukacijske rehabilitatore, programi razvoja komunikacijskih vještina na hrvatskom i engleskom jeziku, programi interpretacije baštine. Jedan je od ciljeva četverogodišnjeg dekančina mandata stalno unaprjeđivati

kvalitetu nastavnog procesa sustavnim usavršavanjem, edukacijama i radionicama u području vrednovanja i samovrednovanja, poticati interaktivno i istraživačko učenje, kreativno i kritičko mišljenje, terensku i izvanučioničku nastavu. Na prijedlog znanstveno-nastavnog kadra podupirat će se gostujuća predavanja vrhunskih stručnjaka iz zemlje i inozemstva. Podupirat će se mobilnost nastavnika kroz Erasmus+ i CEPUS programe kao i svi drugi oblici znanstvenog i stručnog usavršavanja na domaćim i inozemnim visokoškolskim ustanovama. S obzirom na to da je važna odlika Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti interdisciplinarnost, koja za sobom povlači različita znanstvena područja i polja, poticat će se interdisciplinarna istraživanja kao i objavljivanje radova u renomiranim bazama, u znanstveno relevantnim i međunarodno prepoznatljivim časopisima. Poticat će se suradnja i sa Studentskim zborom. Vizija je novoizabrane dekanice prof. dr. sc. Emine Berbić Kolar i dodatno opremanje Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti učionicama budućnosti sukladno naj-suvremenijim odgojno-obrazovnim potrebama budućih učitelja, odgojitelja i edukacijskih rehabilitatora. Fakultet će biti otvoren prema medijima radi popularizacije znanstvenih i stručnih aktivnosti. Brendiranje naših postignuća bit će vidljivo i na društvenim mrežama kao i sudjelovanjem na sajmovima obrazovanja u zemlji i inozemstvu. Dugogodišnje iskustvo rada na mjestu prodekanice za razvojno-stručni rad i prodekanice za nastavu jamac je uspjeha, kontinuiranog rasta i razvoja Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti sada pod vodstvom novoizabrane dekanice prof. dr. sc. Emine Berbić Kolar.

Održan je Međunarodni interdisciplinarni 2. Kongres Centra za interdisciplinarna istraživanja Filozofskog fakulteta Osijek

„Izazovi obrazovanja“

Nakon triju dana bogatih sadržajem, u subotu 5. studenog 2022. godine na Filozofskom fakultetu Osijek završio je *Međunarodni interdisciplinarni 2. Kongres Centra za interdisciplinarna istraživanja Filozofskog fakulteta Osijek: „Izazovi obrazovanja“* (INTERCON 2022). Kongres je rezultat suorganizacije Filozofskog fakulteta Osijek i njegova Centra za interdisciplinarna istraživanja, a ove je godine za pokrovitelje imao Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, FFOS, Osječko-baranjsku županiju, Grad Osijek i Hrvatsko interdisciplinarno društvo.

Održan je u hibridnom obliku, i to kontaktno iz Male vijećnice Filozofskog fakulteta (dvorana 39) i putem platforme Zoom preko koje je išao i izravan prijenos svih događanja u sklopu kongresa. Na kongresu je sudjelovalo 58 sudionika iz šest zemalja (Bosna i Hercegovina, Hrvat-

ska, Kanada, Kina, Njemačka i Sjedinjene Američke Države) koji su na hrvatskom ili engleskom jeziku održali ukupno 35 izlaganja. Među tim su izlaganjima bila i tri plenarna koja je održalo troje vodećih teoretičara interdisciplinarnosti u svijetu: Julie Thompson Klein (SAD), Jan Cornelius Schmidt (Njemačka) i Rick Szostak (Kanada). Osim toga, održan je i in-

terdisciplinarni okrugli stol na temu sjećanja znanja između društvenih i humanističkih znanosti, umjetnosti i STEM-a na kojem su sudjelovali izv. prof. dr. sc. Marieta Brčić Kuljiš (Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu), dr. sc. Jelena Čosić Lesičar (Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu/Hrvatsko interdisciplinarno društvo) i doc. art. Zlatko

Kozina (Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku). U sklopu kongresa predstavljene su i dvije znanstvene publikacije. Prva je monografija koju je napisao Jan Cornelius Schmidt, a nosi naslov *Philosophy of Interdisciplinarity: Studies in Science, Society and Sustainability*, objavljena u proljeće 2022. godine u Routledgeovu izdanju. Druga

je zbornik radova nastalih na temelju izlaganja s prvog kongresa Centra za interdisciplinarna istraživanja. Objavljen je u jesen 2022. godine, naslovljen je *Interdisciplinarnost u teoriji i praksi*, a uredili su ga izv. prof. dr. sc. Davor Balić, dr. sc. Demian Papo i dr. sc. Hrvoje Potlimbrzović. Program je sadržavao i interdisciplinarnu radionicu za studente o pretraživanju baza podataka koju su provela Marija Milošević i Lucija Pintek, studentice Informatologije i Informatičkih tehnologija, a koju je pohodio dva-deset i dvoje studenata. Kao popratni materijal i ove je godine objavljena knjižica sažetaka u tiskanom i u *online* obliku, a koju su ponovno uredili prof. dr. sc. Zlatko Miliša, dr. sc. Demian Papo i dr. sc. Hrvoje Potlimbrzović. Organizatori i ovaj put sudionicima nude mogućnost objavljivanja radova u zborniku koji bi trebao biti otisnut tijekom sljedeće kalendarske godine.

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

**Predstavljamo
projekte
Fakulteta
za odgojne
i obrazovne
znanosti
u Osijeku
i suradnih
institucija**

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte znanstveno/umjetničko nastavnih sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini, koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnog glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014.-2020." iz područja istraživanje, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Predstavili smo projekte u okviru operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.", projekte Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavni istraživački projekti", projekti u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti", projektima Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+ 2014.-2020. najvećega programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport. Započeli smo i s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (European Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971. koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža između znanstvenika, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća, kojima u Republici Hrvatskoj

koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U prethodnim brojevima Glasnika predstavljen je i prvi EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova. U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekte Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku i suradnih institucija. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti prepoznaje važnost suradnje s lokalnom zajednicom te u suradnji s Romskim resursnim centrom iz Darde u ožujku 2022. pokrenuti su projekti: "Mali ulozi, velike promjene", financiran od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i projekt "Igraj se i uči", koji je započeo u rujnu 2022. godine, a financiran je od strane Fonda za aktivno građanstvo. Odjel za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u suradnji s Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti sudjeluje u radu na projektu: "Plankton i perifiton u ribnjacima PP Orahovica". Projekt je financiran sredstvima Odjela za biologiju, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i Studentskog centra Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, a započeo je u travnju 2022. godine. Projekt "Unaprjeđivanje inkluzivnosti inicijalnog obrazovanja odgojitelja djece rane i predškolske dobi" pokrenuli su Ured UNICEF-a za Hrvatsku i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu u suradnji s: Učiteljskim fakultetom Sveučilišta u Rijeci, Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Splitu, Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrića u Puli. Nastao je u sklopu Nacionalnoga programa Ureda UNICEF-a za Hrvatsku (2017.-2021.) kao doprinos jačanju nacionalnih kapaciteta za afirmaciju i razvoj visokokvalitetnih, nediskriminativnih i pristupačnih usluga djeci rane i predškolske dobi u kontekstu ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja (RPOO).

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI U OSIJEKU

„Mali ulozi, velike promjene“

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti prepoznaje važnost suradnje s lokalnom zajednicom. U suradnji s Romskim resursnim centrom iz Darde u ožujku 2022. pokrenut je projekt "Mali ulozi, velike promjene" koji financira Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Vrijednost je projekta 118.000,00 kuna, a trajao je

od ožujka do kolovoza 2022. godine. Projekt obuhvaća rad s djecom rane i predškolske dobi s područja općine Darde koja nisu uključena u redoviti sustav predškolskog odgoja i obrazovanja. Projekt uključuje različite obrazovne i društvene aktivnosti i radionice. Riječ je o projektu kojemu je cilj pružiti svoj djeci jednake mogućnosti te unaprjeđivati

intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj. U projekt je bila uključena i volonterska udruga studenata odgojnih i obrazovnih znanosti *Futuri Magistri* osnovana pri Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti 2016. godine, a partner je projekta bila i Općina Darde. Projekt je obuhvaćao aktivnosti *Učilica* i *Svijet oko nas*. U sklopu aktivnosti *Učilica*

dva puta tjedno provodile su se radionice na kojima djeca stječu nova znanja kroz igru i učenje, a u sklopu je aktivnosti bio osiguran i obrok za djecu polaznike. Osim stjecanja novih znanja, tom aktivnošću poticao se razvoj kulturnih i higijenskih vještina djece. Aktivnost *Svijet oko nas* obuhvaćala je upoznavanje sa znamenitostima, ustanovama i udrugama s područja Općine

Darda, posjet Dječjem kazalištu Branka Mihaljevića u Osijeku, Zoološkom vrtu u Osijeku kao i organizacija uskrasne zabave za svu djecu Općine Darde, sportskih igara i pjena partyja na kojima su sudjelovala i djeca iz Dječjeg vrtića "Radost" iz Darde. Na nekim od spomenutih aktivnosti sudjelovali su i volonteri udruge *Futuri Magistri*. U okviru projekta održan je

okrugli stol na kojem su, osim partnera, sudjelovala i djeca polaznici s roditeljima. Za kraj, djeca su pokazala što su naučila i uveselila sve prisutne kratkom priredbom. Studentice Dorotea Blažević, Ivona Tomas i Maja Kovačević s Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku volontirale su u projektima aktivnostima.

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI U OSIJEKU

„Igraj se i uči“

Romski resursni centar iz Darde, kao nositelj projekta s partnerskom ustanovom Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, provodi projekt "Igraj se i uči" od 1. rujna 2022. do 1. rujna 2023. koji je financirao Fond za aktivno građanstvo. Cilj je projekta povećati svijest o važnosti uključivanja sve djece u vrtičke i predškolske programe te uputiti posebno na važnost osiguravanja mogućnosti uključiva-

nja djece marginaliziranih skupina u postojeće vrtičke i predškolske programe ili kreiranje alternativnih te ojačati civilno društvo u Dardi u segmentu obrazovanja i zagovaranja. Prema Nacionalnom planu za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. dokazano je da postoji velik broj djece koja ne pohađaju dječji vrtić što se često manifestira u poteškoćama i slabijem uspjehu tijekom daljnjeg obrazovanja. Uključivanjem djece marginalizirane skupine u provedbu alternativnog vrtičkog programa

na šest mjeseci omogućit će im se optimalno okruženje potrebno za razvoj novih znanja i vještina potrebnih za njihov cjelokupan rast i razvoj. Članovi RRC-a uz pomoć konzultanta osposobljavat će se kako bi preuzeli aktivniju ulogu u zagovaračkim aktivnostima na lokalnoj razini te će pri kraju projekta imati kreiranu zagovaračku strategiju RRC-a. Pokrenut će zagovaračku aktivnost za uključivanje sve djece u postojeći dječji vrtić ili za pronalaženje alternativnog rješenja na lokalnoj razini.

FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI U OSIJEKU

„Unaprjeđivanje inkluzivnosti inicijalnog obrazovanja odgojitelja djece rane i predškolske dobi”

Maja BRUST NEMET

Projekt „Unaprjeđivanje inkluzivnosti inicijalnog obrazovanja odgojitelja djece rane i predškolske dobi” pokrenuli su Ured UNICEF-a za Hrvatsku i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a u suradnji s Učiteljskim fakultetom Sveučilišta u Rijeci, Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Splitu, Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Voditeljica je projekta prof. dr. sc. Dejana Bouillet s Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Projekt se provodio od veljače 2020. do prosinca 2021. godine. Projekt je razvijen u sklopu Nacionalnog programa Ureda UNICEF-a za Hrvatsku (2017. - 2021.) kao doprinos jačanju nacionalnih kapaciteta za afirmaciju i razvoj visokokvalitetnih, nediskriminacijskih i pristupačnih usluga djece rane i predškolske dobi u kontekstu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (RPOO).

Osnovni su ciljevi projekta:

- unaprjeđivanje kapaciteta sveučilišnih nastavnika za inkluzivno inicijalno obrazovanje odgojitelja djece rane i predškolske dobi (u konceptualnom i praktičnom smislu) i
  - osiguravanje inkluzivnog okruženja i nastavnih materijala za implementaciju inkluzivnog inicijalnog obrazovanja odgojitelja djece rane i predškolske dobi.
- Iz ovog projekta proizišlo je nekoliko publikacija, edukacija sveučilišnih nastavnika i kabineti za inkluzivnu i inovativnu pedagogiju na svih pet visokih učilišta u RH. Publikacije proizišle iz ovog projekta mogu se preuzeti na sljedećim

poveznicama:
Analiza inkluzivnosti studijskih programa za inicijalno obrazovanje odgojitelja djece rane i predškolske dobi

<https://www.unicef.org/croatia/izvjesca/analiza-inkluzivnosti-studijskih-programa>
Kurikul za edukatore sveučilišnih nastavnika

<https://www.unicef.org/croatia/izvjesca/kurikul-za-edukatore-sveucilisnih-nastavnika>
Inkluzivno obrazovanje odgojitelja djece rane i predškolske dobi: priručnik za sveučilišne nastavnike

<https://www.unicef.org/croatia/izvjesca/inkluzivno-obrazovanje-odgojitelja-djece-rane-i-predskolske-dobi>
Kao dio suradnje UNICEF-a i pet fakulteta koji obrazuju buduće odgojitelje napravljene su tri publikacije (Analiza inkluzivnosti studijskih programa za inicijalno obrazovanje odgojitelja djece rane i predškolske dobi, Kurikul za edukatore sveučilišnih nastavnika te Priručnik za sveučilišne nastavnike: Inkluzivno obrazovanje odgojitelja djece rane i predškolske dobi), a 106 sveučilišnih nastavnika prošlo je edukaciju o implementaciji inkluzivne paradigme u vlastitu nastavničku praksu inicijalnog obrazovanja odgojitelja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Krajnji su rezultati ovog programa osiguravanje inkluzivnog okruženja i nastavnih materijala za implementaciju inkluzivnog inicijalnog obrazovanja odgojitelja na pet visokih učilišta te unaprijeđene kompetencije sveučilišnih nastavnika za implementaciju inkluzivnih strategija, metoda, tehnika i sadržaja u visokoškolskoj nastavi. Ti će rezultati dovesti do boljeg osposobljavanja studenata za primjenu učinkovitih strategija odgoja i obrazovanja u odnosu na svu djecu te osiguravanje akademskoga, socijalnoga i emocionalnoga učenja

sve djece, posebno one iz marginaliziranih društvenih skupina. UNICEF je, zahvaljujući podršci tvrtke Kaufland Hrvatska, opremio kabinete za inkluzivnu pedagogiju na učiteljskim fakultetima Sveučilišta u Zagrebu i Rijeci, Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu te Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli.

Na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, kao partnerskoj ustanovi na projektu, opremljena je inkluzivna učionica koja je osmišljena tako da osigura studentima i nastavnicima jednu razinu inkluzivnog iskustva učenja. U samoj strukturi učionice naglasak je na dijeljenju prostora iz jednog cjelovitog prostora, u kojem je student pozicioniran uglavnom kao pasivan slušatelj, u više različitih manjih prostora integriranih u cjelinu učionice koji prebacuju fokus s aktivnosti nastavnika na aktivnost studenata. Cilj je takvog strukturiranja prije svega omogućiti raspravu kao osnovni modalitet suradničkog učenja i demokratske razmjene čime se izravno doprinosi prihvaćanju različitosti i njegovanju dijaloga. Prostor je nadalje svrhovito osmišljen ne samo da osigurava inkluzivno iskustvo učenja u višefunkcionalnom okruženju već i zadovoljavanje različitih potreba samih studenata (grupni ili individualni rad, različite potrebe (hrana, kretanje, interakcija i sl.) tijekom nastavnog procesa. Učionica je time postala sredstvo i poticaj osiguravanja iskustva inkluzivnog učenja. Na projektu su s Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku sudjelovale doc. dr. sc. Tijana Borovac, doc. dr. sc. Ida Somorlanji Tokić i doc. dr. sc. Maja Brust Nemet.

ODJEL ZA BIOLOGIJU SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU I FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

„Plankton i perifiton u ribnjacima PP Orahovica”

Istraživači

- ODJEL ZA BIOLOGIJU SVEUČILIŠTA U OSIJEKU:
- izv. prof. dr. sc. Tanja Žuna Pfeiffer, pročelnica Odjela
- doc. dr. sc. Anita Galir Balkić, zamjenica pročelnice
- doc. dr. sc. Filip Stević
- FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI, KATEDRA ZA PRIRODOSLOVLJE:
- prof. dr. sc. Irella Bogut, predsjednica Katedre
- mr. sc. Željko Popović, prof. v. šk.
- Irena Kišmartin, stručna suradnica
- FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI, KATEDRA ZA INFORMACIJU, KOMUNIKACIJU I TEHNIKU:
- izv. prof. dr. sc. Ivana Đurđević Babić, predsjednica Katedre

Opis projekta

Osnovu hranidbene mreže slatkovodnih ekosustava čine skupine fitoplankton, zooplankton te perifiton koji obuhvaćaju primarne proizvođače i primarne potrošače. Uz temeljnu ulogu u hranidbenoj mreži, spomenuti organizmi imaju širok spektar drugih uloga koje izravno utječu na funkcioniranje ekosustava. Planktonske vrste proizvode kisik koji je neophodan za normalno funkcioniranje drugih organizama u vodenom ekosustavu te sudjeluju u prijenosu energije na više trofičke nivoe. Fiksacija ugljika te kruženje hranjivih tvari preko planktonskih vrsta uvelike utječu na vodene ekosustave. Navedene su

skupine izvrsni pokazatelji promjene uvjeta u vodama te se mogu koristiti i u funkciji pročišćavanja otpadnih voda. Brojne planktonske vrste pozitivno utječu na razvoj riba, posebice mlad čija se prehrana najvećim dijelom temelji upravo na planktonu. Samim time veća količina planktona utječe i na veću produkciju i razvoj ribe što pak utječe na distribuciju konzumne ribe na tržištu. S razvojem novih metoda uzgoja koje stavljaju naglasak na prirodnu prehranu i uzgoj slatkovodne ribe, vrlo je važno skrenuti pozornost i posvetiti se istraživanju planktonskih populacija kako bi one postale temeljni i najveći dio prehrane riba čime se dobiva ekološki prihvatljivija riba koja se u tom slučaju može kategorizirati kao prirodno uzgojena riba. Osim prehrane, istraživanjem planktonskih vrsta razvijaju se spoznaje o njihovom utjecaju na okoliš koji nije uvijek pozitivan te može činiti velike ekološke i ekonomske štete.

Cilj je projekta utvrditi kvalitativni i kvantitativni sastav zajednica fitoplanktona, zooplanktona (skupine kolonija, veslonošci, rašljoticalci) i perifitona u ovisnosti o sezonskim uvjetima, sastavu zajednice riba te o veličnim kategorijama mladi i konzumne ribe. Istraživanje će se provesti na području triju ribnjaka PP Orahovica - Grudnjak, Jasinje i Donji Miholjac. Na svakom će se ribnjaku uzimati uzorci s dviju tabli; s jedne table gdje se nalazi riblja mlad te s druge gdje je konzumna riba. Uzorkovanje će započeti u svibnju kada se ribnjaci pune vodom, a završit će u listopadu neposredno prije praznjenja ribnjaka. Očekuje se da će se sastav svih navedenih skupina mijenjati tijekom istraživanja u ovisnosti o starosti i veličini riba u tablama kao i abiotičkim čimbenicima

u pojedinom ribnjaku. Rezultati istraživanja doprinijet će boljem razumijevanju trofičkih odnosa u ribnjacima te unaprjeđenju upravljanja tim sustavima u svrhu kvalitetnije proizvodnje.

Za ostvarivanje prioritetnog cilja ovog projekta koristit će se i informacijsko-komunikacijske tehnologije u fazama prikupljanja podataka (npr. nekih abiotičkih čimbenika), dokumentiranja, organiziranja te analize i obrade prikupljenih podataka kao i kod komunikacije između članova tima i šire javnosti u svrhu promoviranja projekta i podizanja javne svijesti o ovom pitanju. Uz tradicionalne statističke metode, kod analize velikih količina podataka primijenit će se metode strojnog učenja i rudarenja podataka (npr. neuronske mreže, stabla odlučivanja, asocijacijska pravila,..) kako bi se otkrili skriveni uzorci, dobile neočite relevantne informacije i razvili modeli koji bi mogli služiti kao potpora odlučivanju. Istraživanjem fitoplanktona i zooplanktona i perifitona utvrdit će se raznolikost i brojnost vrsta tijekom zadanog razdoblja te utvrditi miješanje vrsta i brojnost vrsta s obzirom na prisutnost različitih abiotičkih i biotičkih čimbenika.

U svim projektnim aktivnostima sudjeluje troje studenata Odjela za biologiju: Roko Grebenar, Kristina Kligl i Marta Krznar, te tri studenta s Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti koji slušaju kolegije Prirodoslovlje II, Terenska nastava i Ekologija. Projekt se financira sredstvima Odjela za biologiju, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i Studentskog centra Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Predviđeno je trajanje projekta 24 mjeseca (travanj 2022. - travanj 2024.).

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek proslavio 62. obljetnicu postojanja

U povodu 62. obljetnice postojanja Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, organizirane su raznovrsne aktivnosti za zaposlenike Fakulteta, studente, ali i sve zainteresirane posjetitelje događanja. Dana 18. listopada 2022. godine održana je, tradicionalno, svečana sjednica Fakultetskog vijeća Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek gdje su zaposlenicima dekan prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić te prodekan prof. dr. sc. Zvonko Antunović, prodekan za znanost i poslijediplomske studije, izv. prof. dr.

sc. Andrijana Rebečić, prodekanica za nastavu i upravljanje kvalitetom, prof. dr. sc. Ivana Majić, prodekanica za međunarodnu suradnju i studije na engleskom jeziku, izv. prof. dr. sc. Tomislav Vinković, prodekan za razvoj pokušajna i transfer tehnologija, te prof. dr. sc. Brigita Popović, prodekanica za organizaciju poslovanja i upravljanje, predstavili uspjehe i napredak koje je Fakultet ostvario tijekom akademske godine 2021./2022., nakon čega je uslijedilo prigodno druženje svih zaposlenika.

ERASMUS DAN NA FAKULTETU AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

Gorana RAŠIĆ

Fakultet agrobiotehničkih znanosti ove se godine aktivno priključio proslavi 35. godišnjice postojanja Erasmus+ programa. Ured za međunarodnu suradnju i projekte 13. listopada 2022. godine u 13,00 sati u fakultetskoj Vijećnici organizirao je Erasmus dan Fakulteta na kojem je upriličeno izlaganje dva ju studenata s bogatim iskustvom u Erasmus mobilnostima, gostovanje američkog profesora koji je podijelio

svoje iskustvo dugogodišnje suradnje s našim Fakultetom te predstavljanje diplomskog studija na engleskom jeziku Digitalna poljoprivreda. Događaju je nazočilo 69 studenata od kojih se većina aktivno uključila u raspravu.

Konferencija „Zeleni plan u hrvatskoj poljoprivredi“

U srijedu, 19. listopada 2022. godine održana je Konferencija pod nazivom „Zeleni plan u hrvatskoj poljoprivredi“, u suradnji s Poslovnim dnevnikom, gdje su prisutni imali priliku doznati što donosi nova

Zajednička poljoprivredna politika EU-a. Na Konferenciji u ime Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek sudjelovali su dekan prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić te doc. dr. sc. David Kranjac kao panelisti.

4. sajam obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, Student Wine fest studentskog zbora FAZOS te koncert klape CAMBI

Anea MIHAJLOVIĆ

Četvrtak, 20. listopada 2022. godine obilježio je 4. sajam obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, Student Wine fest studentskog zbora FAZOS te koncert klape CAMBI. Sajem su otvorili pozdravnom riječi dekan

Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić i rektor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera prof. dr. sc. Vlado Guberac. Posjetitelji su na sajmu mogli kušati i kupiti razne domaće proizvode bivših i sadašnjih studenata Fakulteta kao što su OPG Branković, OPG Rašić Pavle, OPG Završki Dragutin, OPG Tak' slatko, OPG Orlić Doma-

novac, OPG Tatjana Lovrić Jovanović, OPG Šestan, OPG Dudaš Jožef, OPG Ivan Gašić, OPG Snježana Tolić, Srednja strukovna škola Antuna Horvata Đakovo, OPG Snježana Geyer, Učenička zadruga Celestina Srednje škole Donji Miholjac, Poljoprivredno šumarska škola, DALIS d. o. o, OPG Dejan Bošnjak, Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek, OPG Šumiga Olga,

Srednja škola Dalj - Učenička zadruga „DALYA“, OPG Šunić, OPG Dropulić Domagoj, OPG Andrišić Ivan, OPG Miljević i OPG Ogrizek, a za kulturno-umjetnički sadržaj pobrinuo se HKUD „Osijek 1862“. Nakon održanog sajma, posjetitelji su uz konzumaciju kvalitetnih vina na Student Wine festu mogli uživati uz koncert klape CAMBI.

NOVI ERASMUS+ KA2 PROJEKT NA SVEUČILIŠTU

FAZOS razvija nove metode virtualnog učenja

Vlatka Rozman/Daniel Haman Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, partner je na Erasmus+ KA2 projektu pod nazivom: *From digital technology to educational tools: Improving the quality of active learning and teaching in the online and hybrid environment in applied discipli-*

nes of agricultural sciences (HEAL-in-ONE). Pandemija koronavirusa pokazala je kako je komunikacija, ali i edukacija u virtualnom

svijetu od iznimne važnosti za nastavnike i studente diljem Europe, ali i svijeta. Primjenom tih informacijskih i komunikacijskih tehnologija pokazali su se i nedostaci, pogotovo u primijenjenim znanostima poput poljoprivrede. Cilj je ovoga projekta upravo unaprjeđivanje kvalitete takve vrste obrazovanja primjenom tra-

dicionalnih metoda aktivnog učenja u virtualnom i hibridnom okruženju. Nositelj je projekta Sveučilište u Beogradu, Srbija, a ostali su partneri: Sveučilište svetih Ćirila i Metoda u Skoplju, Sjeverna Makedonija, te Trakijsko sveučilište u Staroj Zagori, Bugarska, i Obrazovni forum iz Beograda, Srbija.

RAZGOVOR

Josipa Henzelman
studentica slikarstva na Akademiji
za umjetnost i kulturu u Osijeku

MJESTA KOJA NE POSTOJE

Tijekom listopada i studenog 2022. godine vaše su slike izložene u prostorima Rektorata Sveučilišta Josipa Jurja Štrossmayera u Osijeku. Što nam možete reći o toj izložbi i djelima koja su na njoj izložena?

Izložbi je ime *Mjesta koja ne postoje* i ona predstavlja seriju fotografija, slika cijanotipije i Van Dykea. Cijanotipija je alternativna fotografska tehnika koja nastaje pomoću UV svjetla i uvijek daje plavu boju. Do radova koje ste mogli vidjeti na izložbi došla sam "pogreškom" koja mi se dogodila dok sam radila neke radove preko fotografije. Ta mi se "pogreška" baš svidjela pa sam počela eksperimentirati, a u tom sam procesu izostavila fotografski segment. Ti eksperimenti doveli su me do rezultata koji su mi se jako svidjeli pa sam dodala i Van Dyke - također fotografsku tehniku koja daje smeđu boju. Svi ti radovi nastali su intuitivno, kroz slikarski pristup, potpuno neopterećeno. Ono što mi je uvijek jednako zanimljivo jest to što je jako teško kontrolirati sam medij. Naime jako znam otprilike što bih htjela dobiti na kraju, rezultat je uvijek malo drugačiji jer se radi o djelovanju kemije koju pomiješam, koja je u tekućem stanju. Motiv je radova priroda, prostor koji zapravo ne postoji. Prvo su nastali radovi cijanotipije i Van Dykea, zatim sam u njima pronalazila male dijelove koje sam fotografirala, uvećala i pretvorila u potpuno novo mjesto. Zanimljivo mi je taj odnos pretvaranja, transformiranja. Pretvaranjem malih dijelova cijanotipije u fotografiju mikrosvijet se pretvara u makrosvijet, a fotografije bivaju izvedene iz samog konteksta slike, asocirajući na pejzaže, postaju dio neke nove imaginarnostvarnosti.

▼ Ove ste godine izlagali u Splitu, u Klubu Zona. Što nam možete reći o tom iskustvu?

To mi je bila prva ozbiljna samostalna izložba pa je time dojam bio impresivniji. Bilo mi je stvarno odlično, jedno predivno iskustvo. Izložbu sam radila s Tinom Vukasović i Goranom Biličićem koje moram spomenuti jer su mi boravak u Splitu učinili stvarno jednim baš li-

Josipa_Henzelman

jepim sjećanjem. Također, posjetila sam i njihovu akademiju i tamo stekla neka nova prijateljstva, osim toga i upoznala se s njihovim načinom rada.

▼ Kojim se tehnikama i motivima najčešće koristite te koji slikarski stil najviše preferirate?

Radim radove u različitim medijima, najčešće su to slikarstvo u kojem sam kombinirala akril, ulje, a znala sam dodavati i tkaninu i različite materijale kako bi slika bila više reljefna. Što se tiče fotografije, prvo sam naučila fotografirati preko analognog fotoaparata, zatim sam prešla na digitalni, a jednako su mi toliko zanimljivi i film i grafika. Kako volim eksperimentirati, tako često i miješam medije. Isto je i s pristupom radu, nekada radim realizam i figuraciju, a ponekad apstrakciju, ovisno što želim postići. Posljednji radovi koje sam radila bile su fotografije na platnu koje su dosta apstraktne, imaju slikarski pristup, a na platnu izgledaju kao slika, ne kao fotografija, i tu se stvara iluzija: što je zapravo naša stvarnost, što je to što vidimo i je li sve što vidimo istinito?

▼ Studirate slikarstvo na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku. U kojoj

▼ Koji su Vam umjetnički i izložbeni planovi za nadolazeću 2023. godinu?

Prije tjedan dana održala se radionica *Tok i karakter* na Papuku pa trenutačno radim radove za izložbu koja će se održati početkom sljedeće godine u sklopu radionice. Osim toga, idem u Sloveniju gdje predstavljam svoj film s kojim sam bila finalistica Zlatne lubenice u Puli, zatim samostalna izložba s grafikama u Zagrebu. Također, s Tomom Zidićem počela sam raditi radionice "Oslobodeni film" pa su i one u planu za sljedeću godinu.

▼ Što Vas inspirira za radove? Koje biste radove izdvojili kao najdraže?

Kako sam odrasla na selu, mnogo sam vremena provodila u prirodi pa iz nje crpim inspiraciju za svoje radove. Oduvijek me oduševljavala. Kada radim, uvijek se oslanjam na svoju intuiciju, mislim da je jako bitno biti u skladu sa samim sobom, gledati, oslušivati, osjetiti, živjeti svijet oko sebe sa svim svojim osjetilima. Kada daš sebe radu, rad ti to uvijek vrati. Od najdražih radova izdvojila bih film *Mjesta koja ne postoje* koji se nastavlja na ovu izložbu, u njemu sam snimala svoje slike te ih kroz medij filma oživjela, dobile su novu energiju koja se mijenja, transformira, stavljajući naglasak na emocije koje svako od mjesta nosi. Motiv i inspiracija za taj rad bili su mi priroda i djetinjstvo. Djetinjstvo pamtim kao jedno jako sretno razdoblje čije prolaznosti kao dijete nisi svjestan, a prirodu vežem uz mjesto gdje sam odrasla. Uvijek razmišljam da je slika prolazna, sjećanje se mijenja, ali osjećaj koji vežem uz djetinjstvo uvijek je trajan i to sam htjela prenijeti u film. Osim tog filma, spomenula bih i *Nas osam, dva psa i mačka*, također film inspiriran tadašnjim događajima u mojoj obitelji dok nas je još bilo osmero, a glavni je motiv filma portret djeda; njegovo psihološko stanje povezala sam s promjenama koje su se meni događale u to vrijeme. Dugo sam radila na ta dva filma, od cijelog procesa koji je prošao mnogo promjena, mijenjalo se i moje razmišljanje, a sve je to utjecalo na konačan rezultat s kojim sam jako zadovoljna.

Mjesec hrvatske knjige na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku - znanstveni, umjetnički i zabavni programi koji promoviraju knjigu, čitanje, ali i korištenje knjižničnih usluga

Knjižnica Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku i ove je godine s organizacijskim pripremama za Mjesec hrvatske knjige započela još u srpnju 2022. nastojeći uključiti svih šest Akademijinih odsjeka u realizaciju knjižničnih programa. Tradicionalna je to manifestacija koja na nacionalnoj razini promiče hrvatsku knjigu i čitanje, a ove je godine bila usmjerena prema mladima jer upravo 2022. proglašena je i Europskom godinom mladih.

Mjesec hrvatske knjige započeo je 18. listopada predstavljanjem Akademijinih izdanja iz protekle akademske godine realiziranih u tiskanom ili digitalnom obliku. Glavna urednica svih izdanja doc. dr. sc. Tatjana Ilaš predstavila je autorice i glavne urednice zbornika: izv. prof. art. dr. sc. Antoanetu Radočaj Jerković, izv. prof. dr. sc. Liviju Kroflin, izv. prof. dr. sc. Jasnu Šulentić Begić, dr. sc. Mirnu Sabljar, višu predavačicu, dr. sc. Blanku Gigić Karl, predavačicu, i Nikolinu Vidaković, glavnu urednicu studentskog časopisa Notan, koje su potom predstavile svoje publikacije. Uz predstavljanje organizirana je i prigodna izložba Akademijinih izdanja koja se mogla razgledati sljedećih tjedan dana.

U Salonu ispred knjižnice 27. listopada za studente organiziran je program naziva **Kino u knjižnici** u sklopu kojeg su mogli pogledati dokumentarni film Helmut Newton: Perverzija i ljepota. Kao uvod u projekciju Lorna Kalazić-Jelić, asistentica, održala je zanimljivo predavanje o umjetničkom opusu poznatog fotografa. Godina 2022. jest i godina obje-
lježavanja 100. godišnjice rođenja Vesne Parun, stoga je 3. studenoga bio u potpunosti posvećen pjesničkoj divi. Program je započeo predstavljanjem knjige **Golubica iz crnoga maslinika**, autorice izv. prof. dr. sc. Sanje Knežević, koju su osječkim studentima predstavile izv. prof. dr. sc. Nives Tomašević i doc. dr. sc. Tatjana Ilaš. Odmah potom autorica je održala i predavanje **Mediterranski diskurs Vesne Parun**. U večernjim satima Akademija je u suradnji s Maticom hrvatskom - Ogranak Osijek organizirala program "U odajama vina, zdravnica za jubilej" Tomislava Marijana Bilosnića. Svestrani umjetnik proslavio je 55. godišnjicu umjetničkog djelovanja, a pjesnikovu poeziju uz animaciju lutaka recitali su glumci Gabriela Redžić, Matilde Vukosavljević, Domagoj Pintarić i Matko Trnačić. Moderatorica čitanja bila je Matea Bartulović, a program su isproducirale asistentice Iris Tomić i Lorna Kalazić-Jelić. Studentska radionica "Promocija knjižnice AUKOS u medijima i na društvenim mrežama" održana je u sklopu kolegija Transdisciplinarni projekti pod mentorstvom dr. sc. Igora Mavrina i Maje Haršanji, asistentice. Studentice Lucija Marić i Nikolina Vidaković osmislile su i prezentirale produkcijsku studiju Book-cluba. Mjesec hrvatske knjige na Akademiji završen je **Kvizom u knjižnici** koji je organiziran u suradnji s knjižnicom Muzeja likovnih umjetnosti Osijek. Valentina Stantić Kočić pripremila je i vodila tematski kviz iz povijesti umjetnosti za studente 1. godine preddiplomskog studija Likovna kultura koje je mentorirala dr. sc. Lana Skender, predavačica.

Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi

Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku razvio se na temelju Veleučilišta u Požegi, inicijativama i odlukama o njegovu preustroju u fakultet. Utemeljenjem Veleučilišta u Požegi završen je dugi put od ideje do otvaranja visokoškolske ustanove u Požegi, kao povijesni dug ovome kraju još iz 18. stoljeća, a na temelju Academia Possegana što Požegu svrstava u red sveučilišnih gradova, stoga je novoosnovani Fakultet nastavak obrazovnog kontinuiteta.

Turizam je jedna od glavnih strateških odrednica Programskog razdoblja Europske Unije 2021. - 2027. te prioritarno područje javnih politika u okviru Strateškog cilja 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo u Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine, stoga se studiranje u tom području smatra izrazito

perspektivnim. Fakultet provodi visokoškolsko i cjeloživotno obrazovanje iz područja biotehničkih i društvenih znanosti fokusirano na znanstvenom i stručnom radu, osiguranju kvalitete, međunarodnoj suradnji i suradnji s lokalnom zajednicom u cilju brze zapošljivosti studenata u sektoru turizma i ruralnog razvoja. Naglasak je na osposobljavanju stručnjaka za obavljanje operativnih i upravljačkih poslova u selektivnim oblicima turizma, profitnom i neprofitnom sektoru te javnim organizacijama vezanim uz područje turizma. Studenti se osposobljavaju i za obavljanje operativnih poslova iz ostalih interdisciplinarnih područja poveza-

nih s turizmom: elektroničko poslovanje i programsko inženjerstvo, računarstvo i enogastronomija. Studenti imaju priliku učiti na konkretnim poslovnim modelima te razvijati svoje inovativne poslovne planove u turizmu i ugostiteljstvu uz mentoriranje gospodarstvenika i stručnu praksu kao dio nastave. Fakultet stalno radi na unaprjeđenju uvjeta studiranja i rada što se vidi i kroz osiguravanje prostornih uvjeta. Prostorni kapaciteti smješteni su na više lokacija te obuhvaćaju glavnu zgradu u Požegi, Kljet i spremište vina u Podgorju, vinograd, prodavaonicu vina, Studentski dom dr. Franjo Tuđman i Studentski centar.

STUDIJI

- Prijediplomski sveučilišni studij
- Turizam <https://ftrr.eu/>
- Prijediplomski stručni studiji:
- Enogastronomija <https://enogastro.vup.hr/>
- Elektroničko poslovanje i programsko inženjerstvo <https://eppi.vup.hr/>
- Računarstvo <https://racunovodstvo.vup.hr/>

Kreiraj svoju karijeru u STEM sektoru i studiraj na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi!
FTRR – STEM obrazovanje za kreativne industrije

Nastavnici Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek sudjelovali na konferenciji NETNEP 2022

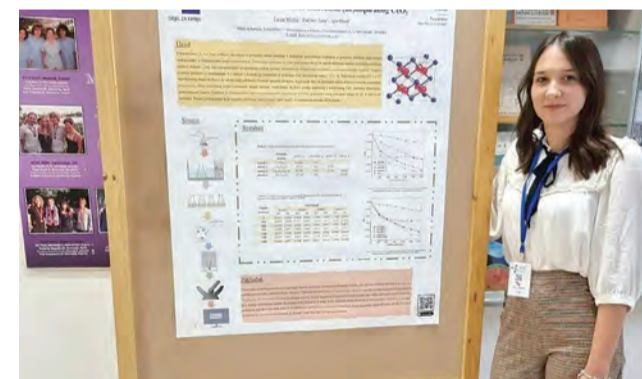
U Španjolskoj je u Sitgesu/Barceloni od 19. do 22. listopada održana međunarodna znanstvena konferencija "8th International Nurse Education Conference" sa središnjom temom "From Education to Impact - Transforming

Nursing and Midwifery Education". NETNEP je unazad 15 godina vodeća svjetska konferencija iz područja obrazovanja medicinskih sestara, a organiziraju je dva eminentna znanstvena časopisa iz područja edukacije medicinskih sestara: Nurse Education Today (NET

i Nurse Education in Practice (NEP) te izdavačka kuća ELSEVIER. Prva je NETNEP konferencija održana 2006. godine u Kanadi, nakon čega se redovito održava u različitim državama diljem svijeta (Irskoj, Australiji, SAD, Nizozemskoj, Španjolskoj itd.). Na ovogodišnjoj je konfe-

renciji sudjelovalo približno 700 predavača iz ukupno 53 zemalja koji su prezentirali oko 350 usmenih predavanja i 350 postera. Specifične su teme konferencije bile: podučavanje i učenje u kliničkom okruženju - klinička edukacija; vrjednovanje i ocjenjivanje u kliničkom okruženju; nove tehnologije, simulacija i društveni mediji u nastavi; inovacije i razvoj kurikuluma; dokazi i obrazovni diskurs; istraživanje i stipendiranje; profesionalni razvoj i vodstvo. Iz Republike Hrvatske na konferenciji su sudjelovale dvije visokoobrazovne institucije za medicinske sestre (iz Osijeka i Splita).

Nastavnici Zavoda za sestrištvo "prof. dr. sc. Radivoje Radić" i Katedre za sestrištvo i palijativnu medicinu Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek (izv. prof. dr. sc. Robert Lovrić, doc. dr. sc. Ivana Barać, doc. dr. sc. Štefica Mikšić, dr. sc. Jasenka Vujančić, Jadranka Plužarić, mag. med. techn., i Željko Mudri, mag. med. techn.) aktivno su sudjelovali na konferenciji s posterom naslovljenim "Nursing students' expectations of clinical mentors as a variable component over time and a predictor of quality clinical education". Poster prikazuje longitudinalnu kombiniranu (mix-methods) studiju kojoj je cilj osigurati dublji uvid u intenzitet, načine i uzroke promjena u očekivanjima studenata sestrištva od svojih kliničkih mentora tijekom trogodišnjeg studija. Poster je na konferenciji predstavio izv. prof. dr. sc. Robert Lovrić.

7. Simpozij studenata kemičara

Jelena KOJČINOVIĆ

Dana 22. listopada 2022. g. studenti Odjela za kemiju sudjelovali su aktivno (usmenim ili posterskim izlaganjem) i pasivno na **7. Simpoziju studenata kemičara**. Radi se o jednostavnom znanstvenom skupu koji organizira Studentska sekcija Hrvatskog kemijskog društva. Cilj je skupa okupiti studente kemijskog usmjerenja iz cijele Hrvatske i šire, potaknuti ih na suradnju, komunikaciju i razmjenu iskustava. USMENO izlaganje imali su: - Sara Goman, Silvija Šafranko, Dominik Goman, Stela Jokić, Martina Medvidović-Kosanović, Anamarija Staneković: Taloženje kalcijeva

oksalata monohidrata i dihidrata s galnom kiselinom. POSTERSKA izlaganja imali su: **1-1A**) Laura Milišić, Dalibor Tatar, Igor Đerđ: Istraživanje fotokatalitičke aktivnosti (ne) dopiranom CeO₂. **2-2A**) Tomislav Šilješ, Sara Goman, Jelena Kojčinović, Dalibor Tatar, Srijnja Nundy, Igor Đerđ: Solvotermalna sinteza i optička svojstva kompleksnih spojeva na bazi lantanida i njihovih derivata. **3-3A**) Rajna Marija Jozić, Ana Amić: Istraživanje primjene (sup)tropskog voća kao kiselobaznog indikatora. **4-4 A**) Mateja Peršić, Mirela Samardžić, Mateja Budetić: Određivanje anionskih tenzida s različitim brojem ugljikovih atoma senzorima na bazi kvaternih amonijevih soli.

Nursing students' expectations of clinical mentors as a variable component over time and as a predictor of quality clinical education

Robert Lovrić, Ivana Barać, Štefica Mikšić, Jadranka Plužarić, Jasenka Vujančić, Željko Mudri
Faculty of Dental Medicine and Health Osijek J.J. Strossmayer University of Osijek, Osijek, Croatia

1. Introduction

- The competence of clinical mentors (CM) has a primary impact on the development of competencies, but also impacts professional identity development among nursing students.
- Nursing students' expectations of CM competence creates an emotional response, and influences both how students think and learn, which in turn governs their attention and motivation.
- Expectations based on students' previous experience in clinical training help them predict future situations and events, and control their own reactions and behaviour to these situations and events.

2. Research questions

- What competencies do students expect of their CM?
- Do student expectations change during their three-year study?
- What factors influence their expectations?
- Does the fulfillment level with regard to expectations influence their feelings, learning patterns, and behaviour?

3. Methods

Design: A two-phase, mixed-method design was used.

Settings: Faculty of Dental Medicine and Health in Osijek, Croatia, European Union.

Participants: 34 BSc nursing students, who were followed over the course of their three-year studies.

Methods:

Phase I (quantitative survey)

- In each year, prior to their clinical training, participants responded to the same Nurses Clinical Teacher Effectiveness Inventory (NCTE) questionnaire about their expectations of CM competence (52 items) in six categories of competencies: Teaching ability, Nursing competencies; Student evaluation; CM/student relationship; CM personality; CM interaction with patients/families and the health team. All items were based on a 7-point Likert scale (ranging from very unimportant to very important).

Phase II (qualitative approach)

- Seven days after their graduation, participants wrote reflections on the aforementioned expectations during their studies (four open-ended research questions).

4. Results

Phase I (quantitative survey – Figure 1)

- The results indicate a high level of participant expectations of CM competencies, as well as a substantial increase in participant expectations between the years of study.
- CM evaluation was the category with the highest expectations during study.

Phase II (qualitative analysis – Figure 2)

- The results support the findings of the quantitative data analysis. The code "increase in the level of expectations" was identified in 30 reflections (generic category 1).
- In 32 reflections, the code "Clinical faculty actual competence and behaviour" emerged as a relevant determinant of the participant expectations (generic category 3).
- The fulfilled expectations increased the level of overall satisfaction and motivation among all students (n=34), which in turn influenced their thinking and learning (generic category 3).

5. Conclusion

- BSc nursing students' expectations of CM competencies increase for all categories with years of study.
- CM student evaluation was the category in which participants had the highest expectations during all three years.
- CM actual competence and behaviour were revealed as the most influential factors that affect the change in expectations among BSc nursing students.
- The level of fulfillment among nursing students' expectations has a relevant effect on their satisfaction, feelings, motivation and behaviour.
- Fulfilled expectations resulted in contentment. Students were more eager to learn and perform tasks better, which is an important prerequisite for the quality of clinical education.
- Insight into changes in student expectations can help define procedures that better facilitate students' learning processes and competence acquisition.
- Students' expectations of CM competencies represent an important concept, which is also relevant for the quality of clinical education and, thus, should be considered in the preparation phase as a crucial part of nursing education.

6. Literature

Lovrić R. et al. 2017. Changes in nursing students' expectations of nursing clinical faculties' competences: A longitudinal, mixed methods study. *Nurse Education Today*, 52:33-44.

CONTACT: Robert Lovrić, email: rlovric@ftrr.eu

Changes in nursing students' expectations through years of study (n=34)

Generic categories

Generic categories	Sub-categories	Codes (frequency of statements)
C1 Variations in expectations over time	Unchanged expectations	Same or similar expectations (3)
	Changed expectations	Increase in the level of expectations (30)
C2 Factors that influence the change of expectations	Student factors	Student's previous experience (29)
	Mentor factors	Knowledge, skills and attitudes (5)
	Contextual factors	Motives, interests, feelings (4)
C3 Influence of fulfilled and unfulfilled expectations on students' cognition and behavior	Mentors' competences and behaviour	(32)
	Organization, interpersonal relations (3)	
Cognition	Feeling, thinking and learning	(34)
	Behavior	Quality of task performance (14)

Održan 4. Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja I. kategorije „Rehabilitacija u kliničkoj medicini” u Orahovici

Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku organizirao je u Orahovici 20. i 21. listopada 2022. godine 4. Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja „Rehabilitacija u kliničkoj medicini”. U organizaciji tečaja sudjelovali su i Hrvatsko kardiološko društvo, Radna skupina za e-kardiologiju i Radna skupina za prevenciju i rehabilitaciju u kardiologiji. Kardiovaskularne su bolesti najveći javnozdravstveni problem u razvijenim zemljama. U Republici je Hrvatskoj od kardiovaskularnih bolesti u 2021. godini preminulo 22 958 osoba. Kako još više unaprijediti rehabilitaciju, kakve su mogućnosti za nove centre ambulantne i stacionarne rehabilitacije u Hrvatskoj, kako više primijeniti metode digitalnog zdravlja i odgovoramo li uspješno novim medicinskim izazovima uključujući i liječenje posljedica COVID-19 ugroze - vrlo su važne teme za zdravstveni sustav i unaprijeđenje rehabilitacije o kojima je bilo riječi i na tečaju. Tečaj u Orahovici održan je

tijekom dva dana, 20. i 21. listopada 2022. godine, u zgradi Fakulteta u Orahovici. Tečaj je prigodnim govorom otvorio voditelj tečaja, dekan Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek prof. dr. sc. Aleksandar Včev i zahvalio svim predavačima što kontinuiranim dolaskom i obradom suvremenih tema rehabilitacije u kliničkoj medicini unaprijeđuju i obogaćuju nastavni program na studiju fizioterapije u Orahovici. Suvoditelj tečaja, prof. dr. sc. Goran Krstajić naglasio je veliko zadovoljstvo organizacijom četvrtog po redu tečaja, velikim brojem predavača iz

cijeje Hrvatske kao i izvrsnost medicinske edukacije u Orahovici. Tom prigodom, u povodu obilježavanja 40. godišnjice ambulantne kardiovaskularne rehabilitacije u Poliklinici za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju Srčana u Zagrebu, čiji je ravnatelj, podijelio je prigodne zahvalnice dekanu Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo prof. dr. sc. Aleksandru Včevu, gradonačelniku grada Orahovice, gospodinu Saši Risteru te suradnim i prijateljskim ustanovama, Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju bole-

sti srca, pluća i reumatizma Thalassotherapy Opatija te Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Krapinske toplice. Na tečaju su sudjelovali stručnjaci svih profila koji rade u institucijama gdje se provodi kardiovaskularna rehabilitacija, iz Krapinskih Toplica, Opatije i Zagreba kao i s Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek. Tečaj je po svojem sadržaju bio vrlo zanimljiv i interaktivan sa suvremenim temama iz rehabilitacije s aspekta liječništva, sestrištva, fizioterapije, psihoterapije i nutricionizma. Na kraju dvodnevnog tečaja voditelji su još jednom zahvalili svim predavačima i polaznicima tečaja i još jednom naglasili važnost višedisciplinarnog pristupa rehabilitaciji. U našoj lijepoj Orahovici uz ljubazne domaćine, na čelu s gradonačelnikom grada Orahovice, gospodinom Sašom Risterom, najavljujemo naš sljedeći Poslijediplomski tečaj pod nazivom „Oralno zdravlje i srce” koji će se održati na proljeće u Orahovici, također na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek.

Stručna edukacija o Alzheimerovoj bolesti na Filozofskom fakultetu Osijek (3. i 14. 10. 2022.)

Sanjica FALETAR

U okviru znanstvenog projekta „Izgradnja demenciji prijateljskih narodnih knjižnica: teorijske i praktične pretpostavke” (<https://demencija-pnk.ffos.hr/>) na Filozofskom fakultetu u Osijeku 3. i 14. listopada održana je besplatna stručna edukacija o Alzheimerovoj bolesti.

O tome koliko je potrebno govoriti o Alzheimerovoj bolesti i educirati se za rad s osobama s demencijom govori ne samo činjenica da je Svjetska zdravstvena organizacija proglasila tu bolest svjetskim zdravstvenim prioritetom nego i podatak da je u spomenutoj dvodnevnoj edukaciji sudjelovalo više od stotinu sudionika: knjižničara, studenata i stručnjaka iz različitih područja koji se bave tom bolešću te članova obitelji koji se brinu o osobama s demencijom. Prvi dan edukacije (3. 10.) bio je posvećen izazovima života s demencijom, a sudionici su od renomiranih predavača iz područja medicine, prava, socijalne skrbi, psihologije, komunikologije i informacijskih znanosti imali priliku doznati više o samoj bolesti (rizičnim čimbenici-

ma, simptomima, liječenju), ljudskim pravima oboljelih i ranom planiranju bolesti, o kognitivnom osnaživanju kao mogućoj prevenciji bolesti, odnosno njezinu usporavanju te o uspješnom komuniciranju s osobama oboljelima od demencije. Predstavljena je i inicijativa Prijatelji demencije Hrvatska kojoj je cilj promicanje razvoja okruženja u

kojem se osobe s demencijom osjećaju poštovane i prihvaćene. Kroz posljednje su se predavanje sudionici upoznali s najboljim primjerima iz knjižnične prakse iz cijelog svijeta. Među rijetkim narodnim knjižnicama koje posjeduju građu za osobe s demencijom i njihove članove obitelji nalazi se i Gradska i sveučilišna knjižnica u Osi-

jeku koja posjeduje bogatu zbirku materijala za rad s osobama u ranim fazama bolesti, a koji se može posuditi ili koristiti u knjižnici. Edukacija je drugog dana (14. 10.) započela predavanjem o rehabilitaciji osoba s demencijom u zajednici te detaljnim predstavljanjem nefarmakoloških metoda liječenja koje mogu doprinijeti učinkovitosti liječenja te progresivne neurodegenerativne bolesti. Potom je uslijedio niz predavanja o knjižničnoj građi i programima prilagođenim starijim osobama i osobama s demencijom. Održana je i radionica za knjižničare i studente na kojoj su polaznici naučili kako organizirati terapeutske čitateljske aktivnosti za starije osobe koje mogu doprinijeti usporavanju razvoja bolesti i njihovu kognitivnom osnaživanju, društvenom uključivanju te podizanju samopouzdanja. Kako bi se stečena stručna znanja primijenila u praksi, u okviru ovog događaja organizirana je i posebna biblioterapijska radionica za starije građane na kojoj je desetak sudionika imalo priliku sudjelovati u radionici vođenog čitanja pod vodstvom iskusnih knjižničarki.

TRENING ZA TRENERE

Katica KRIŽANOVIĆ

U petak, 4. studenoga 2022. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku održana je svečana promocija uspješno završenih 20 polaznika programa cjeloživotnog učenja „Voditelj turističkog gospodarstva” u okviru projekta VirtuOs - Uspostava regionalnih centara kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva. Polaznici su u okviru Programa od travnja do srpnja 2022. godine aktivno sudjelovali na 120 sati interaktivne nastave i u radu timova na projektnim zadacima, uz mentorstvo profesora s Ekonomskog fakulteta u Osijeku (prof. dr. sc. Davorin Turkalj, prof. dr. sc. Antun Biloš, doc. dr. sc. Ivan Kelić, Bruno Budimir, mag. oec.). Rezultat je toga da su na Svjetski dan turizma, 27. rujna 2022., održane prezentacije grupnih završnih radova na temu zaštite oznake kvalitete pred stručnim povjerenstvom u sastavu: Ivana Jurić, direktorica TZ OBŽ-a, mr. sc. Dorotea Telarović i Gabrijela Baraban iz RCK UTŠO (partneri na projektu) te prof. dr. sc. Sunčica Oberman Peterka, prodekanica za suradnju s okruženjem, međunarodnu suradnju i projekte na EFOS-u. U istom danu na Ekonomskom fakultetu u Osijeku započeo je program stručnog usavršavanja za obrazovanje nastavnika i mentora za provođenje programa cjeloživotnog učenja „Voditelj turističkog gospodarstva” (trening za trenere). Uku-

pno 24 nastavnika srednjih strukovnih škola iz Požege, Vukovara, Donjeg Miholjca, Vinkovaca, Đakova, Belog Manastira i Osijeka te iz Prosvjetno-kulturnog centra Madara iz Osijeka polaznici su programa *treninga za trenere* u trajanju od 30 sati interaktivne nastave koja se izvodi hibridnim načinom. Svrha je programa obučiti buduće mentore koji će biti uključeni u rad Regionalnog centra kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva u Osijeku. Treba naglasiti da je projekt VirtuOs usmjeren na unaprijeđenje kvalitete obrazovanja u sektoru turizma i ugostiteljstva uspostavom mjesta izvrsnosti - RCK VirtuOS kroz jačanje kompetencija odgojno-obrazovnih radnika i provedbu novih i moderniziranih obrazovnih programa. Nositelj je projekta Ugostiteljsko-turistička škola Osijek, a projektni partneri, uz Ekonomski fakultet u Osijeku, jesu: Osječko-baranjska županija, Srednja strukovna škola Antuna Horvata Đakovo, Obrtnička škola Požega, Srednja strukovna škola Vinkovci, Strukovna škola Virovitica, Sunčane toplice d. o. o. Bizovac, HUP Zagreb d. o. o., Palisada d. o. o. Opatija, Filozofski fakultet u Osijeku i Udruga djece i mladih s poteškoćama u razvoju „Zvon”, Bелиšće. Projekt se provodi od 27. ožujka 2020. godine do 27. prosinca 2023. godine, a financiran je kroz Operativni program Upravljanje ljudskim potencijalima 2014. - 2020. iz Europskog socijalnog fonda.

Digitalna humanistika i Shakespeare - predavanje na Filozofskom fakultetu

Ljubica MATEK

U srijedu, 9. studenoga 2022., u organizaciji Odsjeka za engleski jezik i književnost i Centra za popularnu kulturu Filozofskog fakulteta, izv. prof. dr. sc. Csaba Maczelka s Instituta za engleski jezik pri Sveučilištu u Pečuhu, Mađarska, održao je javno predavanje naslovljeno „Shakespeare and the Digital Humanities”. Tom se temom objedinjuje tradicionalna, kanonska tema s novim istraživačkim pristupima, a ističe se i utjecaj popularne kulture na oblikovanje kanona. Poznato je, naime, da je Shakespeare najslavniji predstavnik popularne kulture svoga doba, dok se u današnje vrijeme smatra simbolom visoke kulture. Dr. Maczelka govorio je o rastućem interesu i pojavnosti digitalne humanistike kao zanimljivog, ali i zbudjujućeg te osporavanog koncepta. Predavanje je uvelo slušatelje u to

zanimljivo područje kroz razmatranje niza postojećih definicija, prikaza povijesti razvitka te trenutnog statusa digitalne humanistike koju neki vide kao koristan istraživački alat, a drugi ju promatraju kao samostalnu disciplinu. Naglasak je stavljen na primjenu digitalne humanistike u povijesti i teoriji književnosti te načinima na koje je digitalna tehnologija promijenila proučavanje tekstova kao i na (ne) ispunjena očekivanja vezana uz reviziju tradicionalnog kanona. Publika je imala priliku dobiti uvid u cijeli niz aktualnih i ranijih projekata kao ilustraciju određenih kritičkih i historiografskih tendencija vezanih uz istraživanje o Shakespeareovim djelima. Nakon predavanja uslijedila je zanimljiva rasprava, a osim izravno, publika je predavaču pitanja postavljala i digitalnim putem koristeći se mrežnom platformom koju je predstavio dr. Maczelka.

TJEDAN INOVACIJA U OSIJEKU

Rektor Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, prof. dr. sc. Vlado Guberac, istaknuo je važnost stvaranja poticajne klime za razvoj inovacija u privrednom sektoru. "Potrebno je poticati suradnju između privatnog i znanstvenog sektora s ciljem stvaranja partnerstva na nacionalnoj i međunarodnoj razini. U tu svrhu, 2002. godine, osnovana je TERA Tehnopolis kao rezultat suradnje Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije uz nadležnost Ministarstva znanosti kao inicijativa povezivanja sveučilišta - vlade - gospodarstva. Ono što bih istaknuo i što nam je iznimno drago je činjenica da je suradnja između poduzetnika i istraživačkih timova te fakulteta svake godine sve intenzivnija kroz pokretanje novih projekata i novih zajedničkih aktivnosti. To je ujedno i pokazatelj da je svijest o važnosti transferiranja znanja između sveučilišta i gospodarstva sve veća kao i nužnosti daljnjeg razvijanja suradnje između obje grupacije."

jeka i Osječko-baranjske županije uz nadležnost Ministarstva znanosti kao inicijativa povezivanja sveučilišta - vlade - gospodarstva. Ono što bih istaknuo i što nam je iznimno drago je činjenica da je suradnja između poduzetnika i istraživačkih timova te fakulteta svake godine sve intenzivnija kroz pokretanje novih projekata i novih zajedničkih aktivnosti. To je ujedno i pokazatelj da je svijest o važnosti transferiranja znanja između sveučilišta i gospodarstva sve veća kao i nužnosti daljnjeg razvijanja suradnje između obje grupacije."

INOVA I BUDI UZOR ZAJEDNO

INOVA i BUDI UZOR® su godinama postojale kao dvije odvojene različite, ali kompatibilne izložbe inovacija. INOVA je počela davne 1971. godine i ovogodišnja, 46. izložba je druga najstarija izložba na svijetu. BUDI UZOR® je nastala 2005. godine kao dinamična izložba orijentirana na stvaralaštvo mladih i komercijalizaciju njihovih dostignuća. Od 2010. godine, sporazumom organizatora s ciljem racionalizacije i sinergije, ove su dvije izložbe združene. Ovogodišnja manifestacija pod motom "TJEDAN INOVACIJA", treći je puta u Osijeku donijela sjajan učinak udruživanja. Bila je to, svakako, najbolja zajednička izložba u Osijeku. Ocjene svih sudionika su odlične uz potpuno zadovoljstvo hrvatskih i inozemnih izlagača. Budućnost zajedničkog izvođenja izložbi INOVA i BUDI UZOR® je sjajna pa se radujemo daljnjem napretku i još boljem izdanju, već sljedeće godine u Zagrebu, najavio je Neven Marković ispred suorganizatora.

Inovirajte se i BUDITE UZOR!

BUDI UZOR® / INOVA 2022. – MJESTO SUSRETA ZNANOSTI I GOSPODARSTVA

Od 12. do 14. listopada 2022. godine Mall Osijek postao je središte inovacija i centralna točka za povezivanje gospodarstva i znanosti. U tri dana predstavljeno je više od 400 inovacija iz 23 zemlje u okviru međunarodne izložbe inovacija, prototipova i poslovnih planova BUDI UZOR® / INOVA 2022.

Izložba je obuhvatila inovatore i znanstvenike iz Bosne i Hercegovine, Indonezije, Irana, Južne Koreje, Hrvatske, Kambodže, Kanade, Malezije, Moldavije, Poljske, Rumunjske, SAD-a, Saudijske Arabije, Sjeverne Makedonije, Srbije, Suda-

na, Šri Lanke, Švedske, Tajlanda, Tajvana, Ujedinjenog Kraljevstva, Ukrajine i Vijetnama.

Više od 5000 posjetitelja tijekom tri dana prošetalo je izložbom među zanimljivim inovacijama poput hrvatskog električnog motora GROM ili autonomnog robotskog nadzornog sustava za prevenciju vatre FIREBOT. Osim prototipa, posjetitelji su mogli saznati sve o vrijednim inovacijama u području građevinarstva, elektrotehnike, biotehnologije, poljoprivrede i hrane te drugih područja znanosti poput medicine i primjera novorazvijenih metoda analiza kardiovaskularnog sustava i staničnog modela za poboljšanu predikciju lijekovima uzrokovane masne promjene jetre.

Sve izložene inovacije i dalje su dostupne putem online kataloga inovacija.

Izložba je također bila mjesto susreta znanosti i gospodarstva. Sveučilišna smotra okupila je 57 domaćih i međunarodnih znanstvenih institucija koje su predstavile svoje inovacije, projekte, ali i iskoristile priliku za umrežavanje i predstavljanje svojih aktivnosti. Kako bismo olakšali istraživanje mogućnosti suradnje s drugim istraživačima te samo održavanje bilateralnih sastanaka tijekom izložbe, omogućili smo pristup platformi putem koje je moguće pretraživati profile drugih sudionika i unaprijed dogovarati sastanke.

Online poslovni sastanci nisu bili rezervirani samo za vrijeme trajanja izložbe, već ih je i dalje moguće dogovoriti do **31. prosinca 2022. godine**.

Osim toga, održana je i smotra poduzetničko-potpornih institucija koja je spojila poduzetničko-potporne institucije iz regije te prikazala važnost poduzetničke infrastrukture.

Kroz radionice u sklopu Poduzetničke akademije s programom savjetovanja na temu intelektualnog vlasništva, novog Zakona o radu i programima financiranja i započinjanja poslovanja prošlo je više od 200 polaznika. Polaznicima su teme predstavili stručnjaci iz renomiranih tvrtki (Hrvatska udruga poslodavaca, Državni zavod za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, Foodscale HUB, Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, Saponia d.d., Gauss d.o.o., Infobip d.o.o., Udruga Osijek Software City). U sklopu inicijative EIT Food održana je i Start-up akademija gdje su polaznici dobili priliku za upoznavanje s procedurom i koracima do osnivanja start-up tvrtke te EIT Food aktivnostima usmjerenim na iste.

Kruna izložbe je zasigurno bilo finale natjecanja u pisanju poslovnih planova Budi uzor® u okviru kojeg su izložene pitch prezentacije najboljih poslovnih planova, a nakon čega su dodijeljene nagrade perspektivnim studentima i budućim poduzetnicima. Tako je zlatna medalja i Grand prix za najbolji poslovni plan dodijeljen studentu Ekonomskog fakulteta u Osijeku Marku Rešetaru Rudiću za "Razvoj punionice za električne romobile". Srebrne medalje su osvojile studentice Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek Jana Dukić i Lukrecija Vulić za poslovni plan "GreenHouse Shield (umeci za automobilske prozore za smanjenje efekta staklenika)" i student Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek Benjamin Kujavec za poslovni plan "GROM Electric Vehicles". Brončanu medalju osvojio je tim OPPIO Obrtničke škole Požege za poslovni plan "Proizvodnja bombona na bazi alkohola OPPIO".

Posjetitelji su nas također mogli potražiti na info štandovima projekata namijenjenih potpori i informiranju poduzeća i to kroz sljedeće projekte:

- EEN – Europska poduzetnička mreža
- PRACTYCE V – Erasmus za mlade poduzetnike
- MobiliseSME – Razmjene za osoblje MSP-ova
- EIT Food – Poticanje inovativnih ideja u poljoprivredno-prehrambenom sektoru
- EU4BCC – BIO-Food – Virtualni sajam eko i bio proizvoda
- SMART AGRI HUBS – inovacijski potencijal prehrambenog sektora – sljedivost hrane
- dRural – digitalizacija ruralnih područja
- SPINTeams – unaprijeđenje poduzetničke vještine budućih poduzetnika iz visokoškolskih institucija
- TERA – Savjetnik za poduzetnike
- E-poslovni inkubator TERA – Razvoj poslovne infrastrukture i poticanje zapošljavanja
- Mreža poduzetničkih potpornih institucija – BOND – Potpora poduzetnicima

Za dodatnu promociju naše regije pobrinuli su se slavonski OPG-ovi koji su predstavili svoje specijalitete i ostale proizvode karakteristične za naše podneblje.

Svima koji su sudjelovali u 46. Hrvatskom salonu inovacija – INOVA 2022. i 18. Izložbi inovacija, prototipova i studentskih poslovnih planova – Budi uzor® 2022. željeli bismo zahvaliti na podršci i potpori. Svojom posjetom i sudjelovanjem obogatili ste ovaj događaj.

Vidimo se sljedeće godine, a do tada INOVIRAJTE se i BUDITE UZOR!

Što drugi kažu o ovogodišnjoj izložbi?

- Professor Dr. Eng. Augustin Semencescu (**University Politehnica Bucharest, Rumunjska**): "Ove godine sam bio predsjednik Međunarodnog žirija, čija me formula iznimno impresionirala: održana u Osijeku, glavna tema izumi i inovacije, poslovna konferencija s B2B sastancima, natjecanje u pisanju poslovnih planova s mnogo mladih sudionika. Među njima je veliko izaslanstvo ukrajinskih tinejdžera koje me impresioniralo svojim inovacijama i tečnim engleskim jezikom, sudeći s njihovih plakata. Organizatori su u okviru četverodnevno programa ponudili posjet starom gradu i vinskih podrumima gdje smo kušali mnoga vina i obilje domaćih suhomesnatih proizvoda te "Noć kreativnosti", tj. dodjelu nagrada uz posebnu večeru. Sljedećeg dana organiziran je "izlet iznenađenja" do Dunava i prekrasan "ribarski ručak" u folklornom restoranu. Od svog sudjelovanja 2018., dolazim svake godine zbog kvalitete sajma inovacija i "cjelodnevnog izleta iznenađenja", ali i zbog prijatelja iz cijelog svijeta koje steknem svake godine, posebice iz Hrvatske, Kanade, Koreje, Malezije i Tajvana."
- Moonsuk Chang (**"TISIAS", Toronto, predsjednik**): "Budi uzor®/Inova je bila ove godine iznimno uspješna, nezaboravna izložba, među najboljima ikad priređenima u Hrvatskoj."
- Mithona Luy (**NORTON UNIVERSITY, Kambodža**): "Čestitam, sjajna izložba, ponosan sam na naše sudjelovanje."
- Edyta Wolczyk (**IBS Global, CEO, Poljska**): "Hvala hrvatskim domaćinima za sjajnu dobrodošlicu i veličanstvenu izložbu! Svi smo se vratili u Poljsku, presretni."
- Najia A. Alzanbagi (**HIUF, Saudijska Arabija, predsjednica**): "Izložba je bila zadivljujuća, čestitam na besprijekornoj organizaciji, osobito sjajnoj završnoj svečanosti."

POPIS NAGRAĐENIH NA IZLOŽBI

inova		MEĐUNARODNA IZLOŽBA INOVACIJA, PROTOTIPOVA I POSLOVNIH PLANOVA BUDI UZOR®/INOVA 2022. NAJBOLJI POSLOVNI PLAN		BUDI UZOR® TJEDAN INOVACIJA	
R.B.	DOBITNIK	NAZIV POSLOVNOG PLANA	SVEUČILIŠTE/FAKULTET		
ZLATNA MEDALJA I GRAND PRIX ZA NAJBOLJI POSLOVNI PLAN					
1.	Marko Rešetar Rudić	Razvoj punionice za električne romobile	Ekonomski fakultet u Osijeku		
SREBRNA MEDALJA					
2.	Jana Dukić i Lukrecija Vulić	GreenHouse Shield (umeci za automobilske prozore za smanjenje efekta staklenika)	Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek		
2.	Berjamin Kujavec	GROM Electric Vehicles	Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek		
BRONČANA MEDALJA					
3.	TIM OPPIO (Lucija Čerušak, Sara Glibo, Matej Jakčić, Luka Satžak)	Proizvodnja bombona na bazi alkohola OPPIO	Obrtnička škola Požege		
POSEBNE NAGRADE: ZA NAJKREATIVNIJU IDEJU / ZA NAJBOLJU PREZENTACIJU / ZA NAJSLABU IDEJU					
4.	ZA NAJKREATIVNIJU IDEJU - Danijela Cvitanović, Marija Merkić i Mateja Šaifar	Salus	Veleučilište "Lavoslav Ružička" u Vukovaru		
5.	ZA NAJBOLJU PREZENTACIJU - Laria Adžaga, Ines Dugolović, Lara Katusić, Noa Vidović i Petar Vrgoč	BANSHEE (pub)	Obrtnička škola Požege		
6.	ZA NAJSLABU IDEJU - Helena Čerušak, Magdalena Korman, Ivana Matošević, Marta Samaržija i Mihaela Samaržija	ČINKICA (palačinkarnica)	Obrtnička škola Požege		

Daj mašti krila i BUDI UZOR!

enterprise
europe
networkPronađite poslovne
partnere u inozemstvu!
Stručno savjetovanje
Pristup financiranju
**Komercijalizacija
inovacija**

NOVOOSNOVANA INOVATIVNA PODUZEĆA OD SADA IMAJU NOVU KONTAKT TOČKU – AKCELERATOR OSA

Konzorcij „AKCELERATOR OSA“, kojeg čine Poduzetnički inkubator BIOS d.o.o., TERA Tehnopolis d.o.o., Agencija za održivi razvoj općine Antunovac - RODA d.o.o., Centar za poduzetništvo Osijek i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, sklopio je Sporazum o provedbi Programa akceleracije u sklopu mjere „Jačanje akceleracijske aktivnosti“ C1.1.2. R2-14 koju provodi HAMAG-BICRO.

Program akceleracije ponudit će poduzetnicima niz aktivnosti poput procjene početnog stanja, savjetovanja o poslovanju, mentorstva, posredovanja kod investitora i sl., u trajanju do dvije godine. Konzorcij sastavljen od regionalnih poduzetničko-potpornih institucija i Sveučilišta pokriva makro-regiju Istočne Hrvatske gdje će se raditi na brzem i kvalitetnijem rastu lokalnih novoosnovanih poduzeća koja razvijaju inovativna rješenja. Svi partneri imaju dugogodišnje iskustvo u provedbi projekata, mentorstvu kao i pružanju inkubacije i akceleracije tvrtkama s područja Osječko-baranjske županije i Istočne Hrvatske, a koje će staviti na raspolaganje svim inovativnim novoosnovanim poduzećima u okruženju, najavila je Ana Šarić, direktorica tvrtke TERA Tehnopolis d.o.o.

U sklopu programa identificiranim i zainteresiranim novoosnovanim poduzećima olakšat će se pristup tržištima kapitala, roba i usluga s ciljem povećanja njihove spremnosti za investicije kao i stope trogodišnjeg preživljavanja. Osim savjetodavne i mentorske pomoći, „AKCELERATOR OSA“ će zajedno s budućim korisnicima raditi na individualnom planu akceleracije s ciljem povlačenja bespovratnih sredstava u sklopu Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava za korisnike Programa akceleracije. Objava javnog poziva je u najavi i očekuje se u skorom roku.

ZAKORAČITE NA MEĐUNARODNA TRŽIŠTA UZ POMOĆ EUROPSKE PODUZETNIČKE MREŽE!

Europska poduzetnička mreža (EEN) ključni je instrument strategije Europske unije za osnaživanje gospodarskog rasta i otvaranje novih radnih mjesta. Mrežu je 2008. godine pokrenula Glavna uprava Europske komisije za unutarnje tržište, industriju, poduzetništvo te male i srednje poduzetnike, a sufinancirana je sredstvima Europske unije iz Programa jedinstvenog tržišta. Novi ciklus EEN-a započeo je **1. siječnja 2022. godine i završava 30. lipnja 2025. godine**, a sve su aktivnosti usmjerene na internacionalizaciju poslovanja.

Europska poduzetnička mreža i dalje je najveća potporna mreža za mala i srednja poduzeća s međunarodnim ambicijama, a okuplja 3000 stručnjaka na više od 600 lokacija u više od 60 država svijeta. Mreža poduzetnicima pomaže maksimalno iskoristiti mogućnosti Europske unije i jedinstvenog europskog tržišta, a iako su njezine usluge prvotno osmišljene za male i srednje poduzetnike (MSP-ove), dostupne su svim poslovnim institucijama, istraživačkim centrima te sveučilištima diljem Europe.

Kao partnerske institucije okupljene u hrvatskom konzorciju EEN-a, Hrvatska gospodarska komora, HAMAG-BICRO, TERA Tehnopolis, Tehnološki park Varaždin, Sveučilište u Splitu i Step Ri znanstveno-tehnološki park Sveučilišta u Rijeci poduzetnicima na jednom mjestu pružaju usluge transfera tehnologije, savjetovanja u području razvoja inovacija i inovacijskih potencijala, savjetovanja u pristupu financiranju, zaštiti intelektualnog vlasništva i internacionalizaciji poslovanja.

Tijekom cjelokupnog procesa internacionalizacije poslovanja računajte na cjelovitu potporu Europske poduzetničke mreže, koja će vam pružiti prikladne alate i povezat će vas s domaćim i stranim organizacijama koje pružaju adekvatnu potporu za razvoj inovacija i komercijalizaciju rezultata istraživanja na domaćem i stranim tržištima.

Zahvaljujući Europskoj poduzetničkoj mreži, u samo nekoliko klikova poduzetnici i istraživači mogu pristupiti najvećoj online bazi poslovnih prilika i pronaći partnere za komercijalnu suradnju, zajedničko ulaganje, istraživanje i razvoj i slično. Da biste objavili profil svoje organizacije u bazi poslovnih prilika i pronašli partnere u inozemstvu, obratite nam se na info@tera.hr i s nama započnite svoju europsku priču!

- Održivost – potpora poduzećima u prijelazu na održivo poslovanje
- Jedinstveno europsko tržište – savjetodavne usluge u pogledu zakonodavstva EU-a i prilika koje pruža jedinstveno europsko tržište
- Digitalizacija – potpora u razvoju digitalnih rješenja po mjeri vaše tvrtke
- Inovacije – potpora u razvoju inovacijskog potencijala i komercijalizaciji inovacija
- Ostvarivanje poslovnog partnerstva – potpora u pronalasku odgovarajućih poslovnih partnera u inozemstvu
- Otpornost – potpora u izgradnji kapaciteta za otpornost na izazove budućnosti
- Internacionalizacija – potpora pri ulasku na inozemna tržišta
- Pristup financiranju – pomoć u pronalasku prikladnih izvora financiranja i investitora
- Pristup financijskim potporama EU-a – pronalazak odgovarajućih poziva na dostavu projektnih prijedloga financiranih iz fondova EU-a i pomoć u izradi i predaji projektnih prijedloga.

Europska poduzetnička mreža poduzetnicima pruža potporu u:

- prijelazu na održivije i otpornije poslovne modele
- unaprjeđenju digitalnih kapaciteta
- širenju poslovanja na stranim tržištima
- povećanju izvoza te sklapanju partnerskih sporazuma s inozemnim tvrtkama i organizacijama za komercijalnu suradnju te suradnju na projektima istraživanja i razvoja

“RaSTEMo” – NOVI PROJEKT HRVATSKE UDRUGE INOVATORA- PODUZETNIKA KOJI IMA ZA CILJ POPULARIZACIJU STEM ZNANOSTI

U svrhu popularizacije STEM-a, kao i jačanja kapaciteta organizacija civilnog društva, Hrvatska udruga inovatora-poduzetnika (HUIP) započela je projekt pod nazivom “RaSTEMo – Razvijamo STEM okruženje”. Zajedno s partnerima, **Udruga Zajedno za Zajednicu, Općina Erdut i Kulturni i znanstveni centar Milutina Milankovića iz Dalja te uz pomoć Odjela za kemiju Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku**, kroz dvije godine trajanja projekta radit će se na osnaživanju i poticanju STEM okruženja na području Osječko-baranjske županije.

Sve aktivnosti projekta usmjerene su na upotrebu inovativnih metoda poučavanja i najsuvremenijih tehnologija u educiranju djece i mladih, kao i pripadnika opće populacije, a sve s ciljem povećanja broja aktivnosti STEM područja i unaprjeđivanja međusobne suradnje između organizacija civilnog društva.

Kroz brojne radionice, edukacije, seminare i konferencije, partneri će svima zainteresiranima približiti teme poput astrologije, 3D modeliranja i printanja, znanstvenih dostignuća iz polja kemije, uz upotrebu suvremene tehnologije poput virtualne stvarnosti. Također je jedan od ciljeva projekta popularizacija znanstvenika Milutina Milankovića, zapamćenog prema “Milankovićevim ciklusima” gdje je svojim izračunima dokazao da su promjene Zemljine putanje pokazatelji ledenih doba. Bitno je naglasiti kako radionice neće biti koncentrirane na samo jedno područje, već će u sklopu aktivnosti “STEM u Pokretu” nastojati običi i ruralna područja naše županije.

Prije samog početka radionica za javnost, partneri na projektu proći će obuku u svrhu edukacije o najmodernijim načinima podučavanja kako bi osnažili vlastite kapacitete.

Pratite stranice partnera za sve novosti vezane uz projektne aktivnosti kao i datume održavanja radionica na koje ste svi pozvani.

Projekt je financiran iz sredstava Europskog socijalnog fonda u ukupnom iznosu od 2.263.673,02 kuna.

HRVATSKA UDRUGA
INOVATORA - PODUZETNIKA

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Usudi se stvarati i BUDI UZOR!

Hrvatska udruga poslodavaca

USPJEŠNE PRIČE KROZ PROGRAME MEĐUNARODNIH RAZMJENA

Erasmus za mlade poduzetnike

Programi međunarodnih razmjena MobiliseSME i Erasmus za mlade poduzetnike namijenjeni su postojećim i budućim poduzetnicima koji su u stalnoj potrazi za novim idejama, novim poslovnim metodama i načinima za povećanje konkurentske prednosti te prilikama za suradnju s inozemnim partnerima.

Poboljšanje turističkih usluga kroz MobiliseSME razmjenu Andraža Gaveza i Anđelka Duvančića u Hotelu Rotondo u Trogiru

MobiliseSME je program Europske unije, koji sufinancira EUREAS, EASI. Cilj programa je poticanje razvoja stručnih vještina i kapaciteta osoblja poduzeća kroz kratkotrajne prekogranične razmjene.

Fotografiranje kućnih ljubimaca u okviru odlazne razmjene Gordane Popović (TILIA OM) s Andrejom Curkom, vlasnikom tvrtke Videoprodukcija, Andrej Curk, s.p.

MobiliseSME

Mobility Exchange programme for SME staff

Erasmus za mlade poduzetnike prekogranični je program razmjene koji mladim i perspektivnim poduzetnicima omogućuje ostvarivanje suradnje s iskusnim mentorom iz inozemstva te razvijanje vještina koje su potrebne za pokretanje vlastitog poduzeća. U toj suradnji poduzetnik domaćin dobiva novi pogled na poslovanje vlastite tvrtke, kao i priliku za učenje i izlazak na nova tržišta. Erasmus za mlade poduzetnike sufinancira Europska unija kroz program COSME (Competitiveness for Small and Medium-Sized Enterprises).

U okviru programa MobiliseSME tijekom 2022. godine ostvarene su brojne razmjene koje su rezultirale uspješnim poslovnim pričama, razvojem novih aplikacija koje pružaju informacije humanitarnog karaktera, poboljšanjem marketinških strategija i SEO optimizacije, boljom koordinacijom projekt menadžmenta, poboljšanjem turističke ponude i slično.

Odlazna razmjena tvrtke Društvo u prirodi (Lea Polonijo) s tvrtkom VIRYA TRADE u Sloveniji rezultirala je novim veganskim receptima

Tekuće MobiliseSME razmjene su zanimljive zbog aktivnosti poput osmišljavanja novih vegetarijanskih i veganskih recepata, suradnje oko fotografiranja kućnih ljubimaca u prirodi, stvaranja zanimljivih videa, kampanje sadnje stabala u ime kućnih ljubimaca, aktivnosti s naglaskom na umjetnost, dok su neke razmjene pokrenute s ciljem promocije zaštite okoliša i održivog načina života.

U okviru programa Erasmus za mlade poduzetnike tijekom ove godine ostvarene su brojne uspješne razmjene, a posebno se izdvaja jedna priča o uspjehu i prijateljstvu.

Naime, rezultat uključivanja u program Erasmus za mlade poduzetnike, osim stjecanja dodatnih vještina, znanja i poslovnih iskustava, svakako je i upoznavanje novih ljudi, novih kultura i stjecanje novih prijateljstava. Primjer takve uspješne razmjene je između novog poduzetnika Luisa s Kanarskog otoka i poduzetnice Suzane iz Osijeka, vlasnice obrta X Body by Suzana.

Suzana Hodanji i Luis Alemán Cabrera na dolaznoj razmjeni u Osijeku

Kadrovi sa snimanja uspješne priče u okviru programa Erasmus za mlade poduzetnike

Luis je tijekom razmjene u fitness studiju X Body by Suzana, naučio kako pristupiti klijentima sa zdravstvenim problemima te kako odraditi rehabilitaciju klijenata koji se bave sportom. Unatoč jezičnoj prepreci, Suzanini klijenti su se brzo prilagodili novom licu te stvorili prijateljstva i dugoročnu suradnju u obliku online konzultacija.

Luisu i Suzani želimo puno sreće, u daljnjem poslovanju i privatnom životu, a ostalima preporučujemo da ne propuštaju priliku za inozemnu suradnju i stjecanje novih iskustava!

Obzirom da se tekući ciklusi programa MobiliseSME i Erasmus za mlade poduzetnike se približavaju kraju, pozivamo sve zainteresirane da se što prije uključe u programe mobilnosti i ostvare iskustvo međunarodne razmjene.

Program MobiliseSME produžen je do 31. ožujka 2023. godine, te je zadnji datum za početak razmjene 28. veljače 2023. godine. Tekući ciklus programa Erasmus za mlade poduzetnike traje do 31. siječnja 2023. godine.

Provedbom programa mobilnosti u praksi upravlja mreža lokalnih kontakata, koje pružaju potporu u procesu prijave, planiranje razmjene te same provedbe.

Za uključivanje u mrežu uspješnih poduzetnika, kontaktirajte TERA Tehnopolis lokalnu kontaktnu točku putem e-pošte na: mobilnost@tera.hr.

MobiliseSME

MobiliseSME has been extended!

We will continue supporting European SMEs until: → 31 March 2023

Don't miss this great opportunity!

An initiative of the European Union

Co-funded by the European Union

NAJAVA ZA 2023

Erasmus za mlade poduzetnike

Novi ciklus programa Erasmus za mlade poduzetnike (Practice VI) započinje 1. veljače 2023. godine i trajat će naredne četiri godine. Erasmus za mlade poduzetnike lansiran je 2009. godine od strane Europske komisije na inicijativu Europskog parlamenta, a sufinancira ga Europska unija kroz program COSME (Competitiveness for Small and Medium-Sized Enterprises).

TERA Tehnopolis d.o.o. je kao lokalna kontaktna točka uključena u program kroz nekoliko uspješnih ciklusa, a u novom ciklusu nastavljamo praksu potpore poduzetnicima u ostvarenju međunarodnih razmjena. Za uključivanje u mrežu uspješnih poduzetnika i ostvarivanje međunarodne mobilnosti, kontaktirajte nas putem e-pošte na: mobilnost@tera.hr.

An initiative of the European Union

Učini nešto drugačije, učini nešto bolje. BUDI i ti UZOR!